

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Реформи в дошкільній освіті України

**Світлана Нерянова,
начальник відділу
дошкільної освіти
Міністерства освіти і науки України**

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Пріоритет Уряду:

**Кожна дитина має доступ
до якісної дошкільної освіти**

Сучасна дошкільна освіта базується на принципах якості, доступності та наступності, що є цілісною системою розвитку дітей раннього та дошкільного віку.

1993 рік - затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Положення про дошкільний виховний заклад України»;

1998 рік - ухвалено перший Базовий компонент дошкільної освіти, що є освітнім стандартом і визначає державні вимоги до рівня розвиненості та вихованості дитини дошкільного віку;

2001 рік - Прийнято Закон України «Про дошкільну освіту», в якому було визначено правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи дошкільної освіти України.

Тема важливості та необхідності доступу до якісної дошкільної освіти сьогодні є ключовою як в Україні, так і у світі.

Забезпечення доступності якісного дошкільного розвитку для всіх дітей визначено цілями сталого розвитку до 2030 року.

Інвестування державних ресурсів в якісну дошкільну освіту має довгострокові позитивні соціальні та економічні наслідки:

- період дошкільного дитинства відіграє ключову роль у навчанні та вихованні**
- відповідно до міжнародних результатів дослідження PISA, діти які відвідували заклади дошкільної освіти, мають кращі результати в навчанні та розвитку**
- отримання дошкільної освіти формує готовність дитини до початку шкільного навчання (особливо це важливо для дітей із сімей які знаходяться у складних життєвих обставинах)**

На сьогодні реформування дошкільної освітньої галузі відбувається через оновлення:

законодавства,

державного стандарту дошкільної освіти,

освітніх програм для дітей раннього та дошкільного віку,

формування внутрішньої та зовнішньої систем забезпечення якості освіти в дошкільних закладах, розширення мережі закладів дошкільної освіти.

Що вже зроблено

Розроблено проєкт нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту», яким буде запроваджено ключові новації в дошкільній освіті:

- закріплення академічної свободи педагогічних працівників;**
- зміна філософії контролю якості освіти на методологію підтримки;**
- гарантування фінансової автономії закладів дошкільної освіти;**
- розширення інституційних форм здобуття дошкільної освіти;**
- запровадження альтернативних механізмів фінансування дошкільної освіти;**
- прозорість діяльності закладу дошкільної освіти;**
- визначення закладами дошкільної освіти території обслуговування для забезпечення доступу до дошкільної освіти за місцем проживання дитини.**

Оновлено Базовий компонент дошкільної освіти (державного стандарту дошкільної освіти)

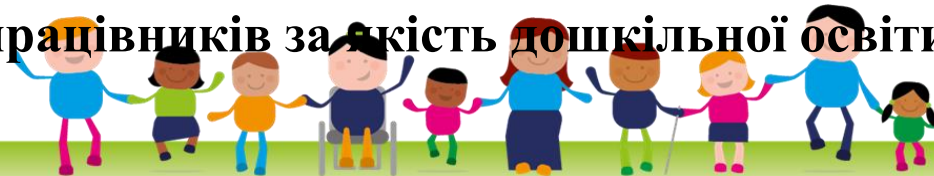
У ньому гармонійно поєднано традиційно сильні бази української дошкільної освіти з міжнародними стандартами й вимогами часу.

Мета стандарту:

- збереження самоцінності дошкільного дитинства
- визначення особливостей та вимог до рівня розвиненості, освіченості та вихованості дитини дошкільного віку
- забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою

Основою Базового компонента дошкільної освіти є вимоги до обов'язкових компетентностей, які має набути дитина дошкільного віку, а також до умов, за яких ці компетентності можуть бути сформовані.

Визначено спільну відповідальність держави, громади, родини, педагогічних працівників за якість дошкільної освіти.

Внесено зміни до Положення про заклад дошкільної освіти

Унормовано:

- електронну реєстрацію дітей до ЗДО;
 - переведення вихованців до інших закладів освіти;
 - відрахування дітей, яким на 1 вересня виповнилось 7 років, а дітям з ООП – 8 та які 2 місяці не відвідували заклад без поважних причин;
 - соціально-педагогічний патронат сім'ї, яка виховує дитину з ООП;
 - при формуванні освітньої програми закладу використання освітніх програм, рекомендованих МОН;
- визначено категорії дітей, які першочергового зараховуються до дитячого садочка;
- закріплено право закладу здійснювати міжнародне співробітництво;
 - надано право закладу самостійно визначати форму організації освітнього процесу (розклад затверджує керівник);
 - визначено основні обов'язки медичного персоналу;
 - надано право державним і комунальним ЗДО надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджено КМУ або засновником.

Запроваджено освітню субвенцію для надання корекційно-розвиткових послуг та придбання необхідного обладнання для дітей з ООП, які здобувають дошкільну освіту в інклюзивних групах.

Розроблено професійні стандарти «Вихователя та керівника (директора) закладу дошкільної освіти» які пройшли громадське обговорення та направлені до відповідних центральних органів виконавчої влади.

Розроблено дорожню карту організації діяльності закладів дошкільної освіти в умовах пандемії коронавірусної хвороби.

Спільно з ЮНІСЕФ створено платформу розвитку дошкільнят «НУМО» та розміщено матеріали щодо діяльності закладів дошкільної освіти, рекомендації батькам по розвитку та вихованню дітей в умовах пандемії.

ДУ Українським інститутом розвитку освіти завершено підготовку експертів (8 - національних, 70 - регіональних) до оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за міжнародною методикою ECERS-3.

Унесено зміни до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, що сприяло активізації відкриття й функціонування приватних закладів дошкільної освіти, розширенню кола суб'єктів надання освітніх послуг дітям дошкільного віку.

Стратегічними цілями державної політики у сфері дошкільної освіти визначено: забезпечення її доступності; подолання черги до дошкільних закладів; розширення їх мережі, зокрема приватних; забезпечення безперешкодного доступу до них; створення сучасного розвивального інклюзивного освітнього простору.

За даними Державної служби статистики України на початок 2021 року в Україні функціонувало 15 335 закладів освіти різних типів і форм власності, що забезпечували здобуття дошкільної освіти дітям відповідного віку. В закладах освіти виховується 1 150 545 дітей.

Черга на влаштування дітей до закладів дошкільної освіти у порівнянні із 2020 роком скоротилась і становить 19 538 місць (у 2020 році – 22 285).

Розширюється і мережа закладів, що мають у своєму складі інклюзивні групи.

На початок цього року їх вже було 2 279, в яких функціонувало – 3 882 групи.

73 774 дитини відвідували інклюзивні групи, із них – 6 853 дитини з ООП.

У 2020 - 2021 роках році було створено 19 388 додаткових місць для дітей дошкільного віку.

88 закладів дошкільної освіти було збудовано й реконструйовано за цей період.

Відкрито більше 200 приватних закладів дошкільної освіти, з них 135 є юридичними особами, 68 зареєстровані фізичними особами – підприємцями.

Найбільше приватних закладів за цей час створено у м. Київ – 102, Київській області – 53, Одеській – 23.

За звітний період найбільше створено місць для дітей дошкільного віку у:

Київській області – 4 385;

м. Київ – 3 690;

Одеській – 1 775;

Львівській – 1 514.

У цьому році 12 новобудов вже прийняли 1 018 дошкільнят (4 заклади у Житомирській області; по 2 заклади у Київській області та м. Києві, по 1 закладу в Івано-Франківській, Рівненській, Тернопільській, Херсонській областях).

Ключовими завданнями на цей та найближчі роки є продовження реформування системи дошкільної освіти:

ухвалення нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту», та його імплементація;

затвердження професійних стандартів «Вихователь закладу дошкільної освіти», «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти» та їх імплементація;

створення системи забезпечення якості дошкільної освіти;

розширення мережі закладів дошкільної освіти в територіальних громадах, зокрема, за рахунок державно-приватного партнерства та приватних;

запровадження автоматизованої системи організації та управління у сфері дошкільної освіти;

створення сучасного, безпечного та комфортного освітнього середовища для всіх дітей в закладах дошкільної освіти;

проведення дослідження якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за міжнародною методикою ECERS-3;

оновлення освітніх програм для дітей дошкільного віку відповідно до Державного стандарту;

підвищення статусу та соціальних гарантій педагогічних працівників сфери дошкільної освіти;

підвищення кваліфікації та сприяння професійному розвитку педагогів закладів дошкільної освіти;

упровадження сучасних освітніх методик та технологій в освітній процес дошкільних закладів.

Отже, в основу нової освітньої політики МОН України покладено пріоритетність дошкільної освіти як фундаменту цілісної системи неперервної освіти. Нині її зміст органічно пов'язаний із ідеями Нової української школи: він забезпечує наступність між дошкільною й початковою освітою в умовах шкільної реформи. Для того, щоб ця ланка посіла належне місце у вітчизняній системі неперервної освіти, об'єднуються зусилля влади на всіх рівнях з метою розв'язання важливих проблем українського дошкілля.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Дякую за увагу!

